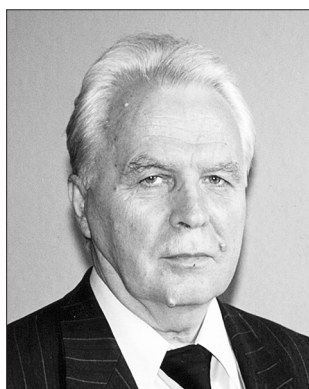

**Анатолій
ЧОРНОМАЗ,
Голова
Ради
профспілки:**

«Соціальна стабільність – одна з головних умов відродження галузі»

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ показники роботи залізничного транспорту України, досягнуті в останні місяці, дають можливість стверджувати, що відбувається очевидне відродження галузі, зростання її авторитету і значення як такої, що безперервно забезпечує зростаючі потреби економіки в перевезеннях.

Вважаю, що можна виділити три групи рішень, прийнятих новим керівництвом галузі, які визначають зміни на залізничному транспорті України як докорінну і багатогранну реформу.

Почнемо з блоку соціальних питань. Заборонено бартерні розрахунки, на порядок зросли грошові надходження, ліквідовано заборгованість із заробітної плати, за ініціативою керівництва Укрзалізниці протягом червня–серпня в 1,57 раза збільшено тарифні ставки і посадові оклади залізничників, усуваються перекоси в оплаті праці робітників однієї і тієї ж професії в різних регіонах, передбачено припинення практики надання відпусток без збереження заробітної плати.

Керівництво Укрзалізниці визначило **пріоритети в переоснащенні і розвитку підприємств галузі**, зростанні обсягів ремонтно-будовних робіт, що збільшить кількість робочих місць і дасть роботу тисячам залізничників, упевненість у завтрашньому дні їм і їхнім сім'ям.

Найбільш масштабне – **рішення про реструктуризацію галузі** й управління нею у тих нових економічних умовах, що формуються в Україні.

Галузева профспілка, її керівні органи з часу створення декларували і здійснювали політику соціального партнерства, мирного вирішення соціальних проблем, що виникають, спільної з роботодавцем діяльності щодо формування сприятливого для працівника соціального клімату в кожному трудовому колективі.

Не завжди це вдавалося раніше. Профспілка була змушена йти на загострення відносин із роботодавцем, коли той переставав розуміти, що треба виконувати свої зобов'язання перед найманими працівниками, що соціальний мир є поняттям економічним, і за нього треба платити.

До зміни керівництва галузі теми затримки заробітної плати, її розміру, надання відпусток без збереження заробітної плати були основними у вимогах, заявах, акціях профспілкових комітетів, виступах профспілкових лідерів.

Зараз ці проблеми ліквідовано, і подекуди в профспілкових організаціях настали тиша і спокій – не тільки щодо згаданих тем, а взагалі в усіх напрямках профспілкової діяльності.

Допустити поширення таких настроїв не можна. **Кожному профспілковому комітету, кожному профспілковому лідеру необхідно визначити першочергові й найбільш важливі напрями своєї діяльності.**

♦ **По-перше**, необхідно зробити так, аби суть реформ у галузі стала зрозумілою передусім профспілковим лідерам, потім – профспілковому активу, далі – всім працівникам залізничного транспорту України, щоб вони стали активними учасниками проведення цих реформ.

♦ **По-друге**, треба вчитися випереджати події, вчити профспілкових працівників і профспілковий актив, вести всебічну роз'яснювальну роботу серед залізничників. Успіхи – рекламувати, недоліки – старанно аналізувати, не соромлячись визнавати свої помилки, іти в трудові колективи не лише із запальними промовами, але й з конкретними справами і пропозиціями.

А таких справ, невикористаних внутрішніх резервів багато. Почати хоча б з того, що гроші для своєчасної виплати підвищеної заробітної плати з неба чи від Укрзалізниці не падають. Їх треба заробляти, берегти, раціонально використовувати.

Профспілкові комітети всіх рівнів мають включитися в боротьбу з порушеннями трудової і технологічної дисципліни, правил безпеки руху, так званими бартерними розрахунками, при яких трудовий колектив втрачає зароблене, з нецільовим використанням коштів, розкраданням.

Профспілкові комітети не повинні бути сторонніми спостерігачами, а мають активно допомагати керівникам одержувати додаткові доходи,

зокрема, від підсобно-допоміжної діяльності.

Дорожнім комітетам профспілки, їх керівникам необхідно довести до успішного завершення передачу оздоровчих закладів у колективну власність трудових колективів залізниць.

Неприпустиме надделікатне невтручання профспілки на всіх рівнях у процеси приватизації, особливо об'єктів, які забезпечують технічну й економічну безпеку та незалежність залізниць.

Є безліч проблем в охороні праці, починаючи з порушення термінів видачі спецодягу, спецвзуття, інших засобів індивідуального захисту працюючих і закінчуючи зручним і естетичним обладнанням робочого місця.

Відійшли в минуле комуністичні суботники, але хіба хтось заборонив профспілковому активу організовувати благоустрій територій своїх підприємств, виробничих приміщень, поліпшувати стан довкілля?

Усе це – складові елементи співробітництва, соціального партнерства, яке треба розвивати і зміцнювати – як з боку роботодавця, так і з боку найманих працівників, яких об'єднує і представляє профспілка.

ДО ТЕМИ

Коли в цій піраміді будуть припасовані всі її складові частини, соціальне партнерство здійснюватиметься без гострої конфронтації, з послідовним поліпшенням умов та оплати праці, побуту, відпочинку.

Галузі в цілому, кожному її працівникові потрібні висока організованість, дисципліна й ініціатива, повсякденна турбота про державні інтереси.

Нинішнє соціально-економічне становище на залізничному транспорті України, перші досягнуті успіхи дають надію на стабільний соціально-економічний прогрес у галузі.

«Вісник профспілки»,

№ 29 (197)* 27 жовтня 2000 р.

*Семінар для голів
дорожніх і територіальних комітетів профспілки*

...2000-й виявився активним у міжнародній солідарній профспілковій діяльності.

Приміром, наприкінці лютого у Москві на базі Російської академії шляхів сполучення відбулася спільна нарада представників органів господарського управління та галузевих профспілок країн СНД і Балтії з питань управління персоналом та його правового захисту.

Організатором цього важливого заходу виступила Міжнародна конфедерація профспілок залізничників і транспортних будівельників (МКПЗ).

Делегацію представників нашої профспілки очолив заступник Голови Ради профспілки В.Лесько.

На нараді розглянуто й обговорено чотири актуальні теми:

- управління трудовими ресурсами та процесами розвитку персоналу залізничного транспорту в умовах переходу до ринку;

- соцполітика та соціальний захист працівників залізничного транспорту;
- особливості управління організаційними змінами та персоналом у кризових ситуаціях;
- правові аспекти управління та розвитку персоналу залізничного транспорту.

А у квітні з ініціативи Ради профспілки МКПЗ провела семінар для голів територіальних профорганізацій. У ньому, крім представників України, взяли також участь делегації галузевих профспілок пострадянського простору.

Захід мав на меті обмін досвідом роботи у найважливіших напрямках діяльності на сучасному етапі розвитку галузевого профспілкового руху на теренах країн СНД та Балтії.

ЦИТАТА

«Яскраве враження справив на присутніх Нігматжан Ісінгарін – відома на транспорті особа: у минулому заступник міністра Міністерства шляхів сполучення СРСР, безпосередній учасник подій розпаду колишнього Союзу і багатьох спроб інтеграції країн співдружності.

«Інтеграція силоміць не має перспектив, – зазначив він. – Необхідна економічна зацікавленість. Досить уже збирати землі, давайте збирати друзів!». Ці мудрі слова досвідченої у політиці людини змусили задуматися багатьох...»

«Вісник профспілки»,

№ 19 (187)* 19 травня 2000 р.

Ще один захід, що організувала Міжнародна конфедерація профспілок залізничників і транспортних будівельників, відбувся у липні. Наряду представників галузевих профспілок країн СНД та Балтії було присвячено актуальним питанням організаційної та інформаційної роботи. Обговорено, зокрема, теми підготовки і проведення звітів і виборів у профспілках, навчання профкадрів та інформаційної діяльності.

Делегація на чолі з лідером профспілки А.Чорномазом відвідала штаб-квартиру МФТ, 2000 р.

Водночас налагоджується міцна, плідна співпраця з Міжнародною федерацією транспортників, членом якої профспілка залізничників і транспортних будівельників України є з 1997 року.

Ще у 1998 році на конгресі в Делі МФТ ініціювала проведення «Дня єдиних дій залізничників», і нарешті 29 березня 2000-го довгоочікувану міжнародну акцію вперше було проведено.

МФТ визначила цю подію як перший солідарний міжнародний захід працівників залізничного транспорту, який має «відображати перехід залізниць у XXI століття. Акція повинна стати першим кроком залізничників, спрямованим на зміну подій на краще», – наголошувалося у зверненні МФТ до членських організацій.

Ми схвально підтримали ініціативу, і наші профспілкові комітети долучилися до цієї міжнародної акції, що проводилась під егідою МФТ.

Найактивніше виявили себе профорганізації Донецької та Львівської залізниць.

ДО ТЕМИ

«Дорпрофсож Донецкой магистрали, готовясь к участию в проведении «Дня единых действий железнодорожников», первоочередное внимание придает вопросу соблюдения прав членов профсоюза...».

«Програма організаційних заходів проведення «Дня дій» дорпрофсожем Львівської магістралі розроблялася з метою привернення уваги органів влади до проблем пасажирських перевезень і покращання роботи залізничного транспорту...».

«Вісник профспілки»,
№ 12 (180)* 31 березня 2000 р.

Відтоді з кожним роком ця ефективна міжнародна акція солідарності залізничників усього світу набирала обертів, до неї долучалося все більше профспілкових активістів.

Набула вона ваги й у суспільстві – завдяки тому, що все більше пасажирів дізнавалися про проблеми залізничного транспорту.

У червні Раду профспілки відвідав федеральний секретар Федерації працівників

транспорту та комунікацій Франції **Жан-П'єр Бінетруї** (на знімку праворуч).

Гостя було запрошено на засідання професійної секції працівників колійного господарства. Спілкування тривало близько двох з половиною годин. Колега розповів учасникам заходу про діяльність французьких транспортних профспілок та відповів на їхні численні запитання.

Члени профсекції колійників, задоволені змістовним спілкуванням з паном Бінетруї, жваво обговорювали підсумки цієї, без сумніву, корисної та інформативно насиченої бесіди з французьким колегою...

26 жовтня відбулась зустріч керівництва і працівників апарату Ради профспілки і делегації з Єгипту. Обговорено спільні теми в рамках розвитку подальшого міжнародного співробітництва.

Символічний подарунок на пам'ять про зустріч...

...Тим часом у нашій профспілці розпочалася важлива кампанія – обмін профспілкових квитків.

Профпрацівники й активісти використовували цю нагоду для особистого спілкування зі спілчанами. Адже під час таких зустрічей у тру-

дових колективах, а також з працівниками на їхніх робочих місцях висвітлювались нагальні проблеми, що потребували найшвидшого вирішення, надавались відповіді на гострі запитання тощо.

Під час зустрічі голови об'єднаного профкому «Харківметробуду» Володимира Шамрая (на знімку ліворуч) зі спілчанами – транспортними будівельниками

...Зміни, що відбувались у суспільстві, вимагали розробки нових стратегій, які б відповідали прагненням окремих вікових і соціальних категорій спілчан. Очевидним стало і те, що недостатньо обмежуватися лише загальними інтересами працівників. Оскільки існувало чимало проблем, з якими стикалися на виробництві жінки та молодь, а також непрацюючі пенсіонери, квітневий пленум Ради профспілки прийняв рішення звернути особливу увагу саме на них.

Було розроблено та затверджено Концепцію роботи з цими категоріями членів профспілки. Серед іншого запропоновано забезпечувати представництво жінок і молоді у виборних профорганах пропорційно до їхньої чисельності.

Голова Ради профспілки звернувся також з листом до голів дорожніх і територіальних комітетів, у якому вказав на необхідність допомоги з боку профкомів у становленні й діяльності ветеранських організацій. Йшлося також про моральне і матеріальне заохочення їх активістів.

Турбота про пенсіонерів галузі була не лише формальністю. Зокрема, керівництво Укрзалізниці підтримало пропозицію Ради профспілки щодо видачі квитків для безкоштовного проїзду залізничним транспортом працівникам, які звільнилися за скороченням чисельності або штату, при досягненні ними пенсійного віку на умовах п. 8.19 Галузевої угоди.

І це було вагомою складовою отриманого результату.

...Час продовжував диктувати свої умови. Тож все більшої ваги набувало своєчасне інформування спілчан про вирішення актуальних питань тощо.

Крім друкованих засобів масової інформації поширюється практика використання новітніх

технологій. Рада профспілки також зосередилась на розширенні власного інформаційного простору, використовуючи можливості електронної пошти, а також інтернет-ресурс.

У вересні 2000-го було відкрито перший сайт профспілки, завдяки чому з'явилася можливість користувачам отримувати необхідну інформацію у будь-який час.

Тим часом і колеги з дорпрофсожів активно включилися в інформаційну роботу, крок за кроком накопичуючи корисний досвід.

Показові результати у цьому напрямі – у дорожніх організацій Донецької й Південної. Зокрема, добре налагоджена взаємодія з теркома, профкома: інформація звітної акумулювалась у прес-центрах дорпрофсожів, а потім потрапляла до Ради профспілки.

А дорпрофсож і теркоми Південної магістралі пішли далі, створивши електронні поштові скринки, а комп'ютери профорганізацій було об'єднано в єдину електронну мережу. Тобто доступ до загальної бази даних мали всі користувачі локальної мережі.

Налагоджено також електронний зв'язок з Радою профспілки, дорпрофсожами інших магістралей.

Постійно вдосконалювався і «Вісник профспілки».

ДО ТЕМИ

Окрім щотижневого виходу на чотирьох шпальтах «ВІСНИКА», Рада профспілки в цьому році додатково видала п'ять тематичних (на двох сторінках накладом 750 примірників) випусків газети з актуальних питань, які виникали у трудових колективах окремих господарств Укрзалізниці.

На початку третього кварталу року тривала копітка робота з організації чотириденного тематичного семінару з інформаційної діяльності, який Рада профспілки успішно провела 31 жовтня – 3 листопада за участі профпрацівників дорожніх і територіальних комітетів, які відповідали за цей напрямок роботи.

Учасники семінару із зацікавленістю вчилися проводити презентації, прес-конференції, готувати прес-релізи для ЗМІ, інформаційні листівки тощо, а потім успішно реалізовували на місцях отримані теоретичні знання та практичні навички.

Виступи спікерів творчих груп...

Підбито підсумки конкурсу попереднього року на краще висвітлення роботи профорганізацій галузевої профспілки у засобах масової інформації. Визначено переможців у семи номінаціях, яких заохочено грошовими преміями.

Колективна підготовка до презентації...

Зокрема, кращими визнано дорожню газету «Придніпровская магистраль» і журналіста Олександра Ляпіна – заступника головного редактора цієї газети, а також найактивнішого автора «ВІСНИКА» – заступника голови дорожнього комітету, керівника прес-центру дорпрофсожу Придніпровської магістралі Генріха Лебедева.

Враховуючи наявну ефективність, ухвалено рішення про проведення такого конкурсу і в 2000-му. Також з метою розширення кола профспілкових активістів і працівників ЗМІ, які займалися популяризацією діяльності профспілки, дорожнім профорганізаціям було запропоновано провести власні конкурси на кращу організацію інформаційної роботи.

До речі, ще один огляд-конкурс – народної творчості – оголосили Рада профспілки разом з Укрзалізницею. Він відбувався на підприємствах і в організаціях залізничного транспорту, а нагода була поважна – 10-та річниця Незалежності України, яка відзначалась 24 серпня 2001 року. Спільчани активно долучилися до цього конкурсу, розкриваючи і демонструючи свої таланти. А ними наші залізничники славилися завжди!

Підбиваючи підсумки цього активного року, не можемо не згадати про участь нашої делегації у міжнародній науково-практичній конференції на тему: «Сучасний профспілковий рух в Україні та проблеми його консолідації». Голова профспілки А.Чорномаз виступив з доповіддю. Захід, який відбувся 5 жовтня в Академії праці і соціальних відносин, був присвячений 10-й річниці створення Федерації профспілок України. Фахівці Ради профспілки брали активну участь у роботі тематичних секцій цього форуму.

...Тривала підготовча робота до чергового з'їзду профспілки.

Так, на пленумі 23 листопада було визначено головні напрями діяльності на період до четвертого з'їзду. Свої пропозиції внесли дорпрофсожі й теркоми.

Визначено три пріоритетні напрями діяльності профспілки:

- зосередження зусиль щодо підвищення заробітної плати;
- створення гідних умов праці;
- надійний соціальний захист спілчан.

Ухвалено також дев'ять конкретних завдань, над якими Рада профспілки працюватиме у наступному, 2001 році.

Зокрема, з **питань заробітної плати:**

- зростання реальної зарплати за рахунок збільшення тарифних ставок і посадових окладів;
- встановлення справедливого співвідношення в оплаті праці між категоріями працюючих, мінімальним і максимальним рівнем оплати праці в галузі, міжрозрядних та міжкваліфікаційних співвідношень;
- випередження темпів зростання реальної зарплати порівняно із темпами інфляції;

- всебічне сприяння з боку профспілки впровадженню ефективних стимулюючих чинників заробітної плати: премій, доплат, надбавок, винагород, а також контроль за їх відповідністю вимогам законодавства.

3 питань створення належних умов праці:

- контроль за забезпеченням працівників якісним спецодягом, спецвзуттям, засобами індивідуального і колективного захисту у відповідності із затвердженими нормативами;
- надання працівникам компенсаційних пільг та соціальних гарантій за роботу у несприятливих умовах праці;
- узаконення додаткових відпусток за шкідливі та важкі умови праці локомотивним бригадам, складачам потягів, оглядачам і оглядачам-ремонтникам вагонів, встановлення скороченого робочого тижня для окремих категорій працівників.

3 питань соціального захисту:

- збереження кадрового потенціалу залізничного транспорту і працевлаштування вивільнених працівників на підприємствах галузі;
- визначення оптимальної структури соціальної сфери залізничного транспорту, необхідної для забезпечення працівників галузі.
- продовження на 2001 р. дії Галузевої угоди.

ФАКТ

Заробітна плата залізничників у 2000 році зросла у 1,5 раза.

У 1997–2000 роках збільшення заробітної плати проводились виключно через підвищення тарифних ставок і посадових окладів. Тож у 2000-му ми мали постійне зростання основної заробітної плати з 47,4 % у червні до 52,5 % – у жовтні.

Рік в історії: 2001-й

Напередодні з'їзду — з новим лідером профспілки

*Триває робота щодо закріплення
і розширення переліку
соціальних пільг і гарантій для спільчан*

НА ФОНІ попередніх кризових років 2001-й став більш позитивним. Поступово погашалася заборгованість із заробітної плати, зменшувалась кількість безробітних.

За рахунок успішної діяльності промислових підприємств зросли й об'єми залізничних перевезень.

Це вселяло надію в людей та обіцяло досить добрі перспективи і для розвитку профспілкового руху.

Водночас це був дуже продуктивний та напружений період, тому що розпочалась системна підготовка до чергового з'їзду профспілки.

Вийшовши на фінішну пряму перед цією найважливішою подією, Рада профспілки зосередила зусилля на зміцненні внутрішньопрфспілкових зв'язків.

Так, визнавши позитивні результати від виїзних засідань професійних секцій, було започатковано й почало

активно втілюватися у життя проведення виїзних «Днів Ради профспілки» на залізничних вузлах зі звітом про роботу апарату.

Перший такий захід відбувся 27–28 березня на Шевченківському залізничному вузлі Одеської магістралі.

Під час спілкування заступника Голови Ради профспілки О.Мар'ясової з працівниками вагонного депо ім. Т.Шевченка, 27 березня 2001 р.

